

Mariæburgi die 8. Febr. 1714.

Quandoquidem procul dubio varii rumores de foffore illo Thesauri, qui haud ita pridem hic appulit, percubuerunt: operæ pretium fore visum est, si res ita, uti se habet, exponeretur. Scilicet miles quidam gregarius, sub legione Generalis excubiarum Præfetti Seidlitzii, quæ Elbingæ præsidio est, stipendia merens, ex Rascia oriundus, & Græcæ fidei addictus, jam tum superiore anno, plus simplici vice nomen suum professus, significavit, se thesaurum, in veteri, quæ hic est, arce, à sic dictis Crucigeris, cum in his Terris olim rerum potirentur, absconditum, designare paratum esse, si certum murum angularem, in parte arcis boreali, in quo effigies Beatissimæ Virginis picta videtur, aperiendi sibi potestas fieret. Quia verò totum hujus hominis fundamentum in putativis apparitionibus & revelationibus consistebat, qui præterea, multum jejunando atque precando se hoc assecutum asseribat: Primores Arcis sordâ statim aure eum, tanquam fumivendum, repulerunt. Sicuti enim ex Historiis harum Terrarum constat, Equitum Marianorum Ordinem tandem ad incitas redactum fuisse, & Anno 1456. Magistrum Ordinis Teutonici, Ludovicum ab Erlichshausen, militiæ, quæ sibi in subsidium venerat, exotica, postquam illi pecunias omnes, & tandem etiam argen-
tum

tum, aurum, & lapides pretiosos in solum dedisset, deficientibus ulterioribus mediis, ipsam Arcem hanc tradidisse, concessâ simul potestate, in casum non securâ solutionis eam vendendi, & sic stipendiorum nomine satisfactionem querendi; quò etiam res proximò annò devenit, Magistrò Ordinis sedem hanc suam non sine lacrymis relinquire; ita Crucigeri, si thesaurum aliquem absconditum habuissent, procul dubio primarium suum fortalitium & sedem Magistrorum eo tempore maluissent redimere, quàm thesaurum una cum Arce, pariterque totam, quæ nunc Poloniæ Regibus paret, Prussiam amittere. Neque verò relevat præsumtio existimantium, quod Ordo ille (uti Principibus, potissimum autem magnis Conventibus & Cœnobiis in usu esse solet) fortè thesaurum habuerit, qui autem ab Anno 1410. postcladem illam insignem Tannenbergensem, quippe in quâ ipse Ordinis Magister, Ulricus de Jungingen, cum quatuor Magnis Commendatoribus & sexcentis Crucigeris aliis ceciderat, reliquis potuerit non innotuisse; quandoquidem ex Annalibus & Libris Chronicis apparet, in eodem prælio multos quidem, & maximè præcipuos Crucigeros, non tamen omnes periisse, quin ipsum Ordinis Thesaurarium in mortuorum non fuisse numero. Præterea Commendator Svecensis, Henricus Reus, Dominus de Plauen, qui tunc hisce Terris cum imperio præerat, postea Ordinis Magister renunciatus, statim post infelicem istam pugnam in Arcem hanc se conjecit, eamque præsidio ter mille militum, non computatâ militiâ, ex agrestibus collectâ, firmavit; inter quos sine dubio multi ex Crucigeris fuerunt. Singulariter verò juxta consuetudinem Ordinis Viginti quatuor Ordinis Sacerdotes ex quatuor illis, quos illo tempore hic numerarunt, Conventibus, item Equites ætate confecti & ægroti, nec non alii Officiales Arcenses, inferioris comatis, quippe qui-

quibus militiæ venia fuit, in Arce remanserunt: ex quibus, si non omnes, tamen plurimi, vel idèò potissimum, quod etiam aliqui ex eorum numero ad curam thesauri pertinuerint, de loco reconditi thesauri noticiam, vel saltem, eum existisse, exploratum habuerunt: unde iterum non est verosimile, thesaurum istum, si in rerum natura fuit, ab anno 1410. ad Annum usque 1457. totis quadraginta septem annis, quo tempore res Ordinis sapius valde fuerunt angustæ (siquidem, ut supra jam dictum, in defectu nervi rerum gerendarum tandem ipsâ ârce cedere necesse habuit) ipsos Crucigerus clam mansisse. Licet verò, rebus sic stantibus, maxima ratio fuisset, hunc Thesauri fossoræm prorsus repellendi; ipsi etiam conscientiæ adversari videatur, per ejusmodi apparitiones Thesaurum consequi velle: tamen Primores arcis hujus, cum spem quasi proximam thesauri detegendi homo ille firmiter retineret, & coram Officialibus primi in ea legione Ordinis Elbingæ vehementer conquestus fuisset, se hic non exaudiri, additis minis, de Rege ipso in casum ulterioris impedimenti adeundo, iisque accusandis, qui se ab illo opere prohibere sustinuisent, connivendo tandem permiserunt, murum eâ parte, quam miles hic designâset, sumptibus Officialium, quibus subest, aperiri: adeoque ipse Octiduò ante præteritam diem Martis murum ad medium ulnæ, quâ profunditatem, in latitudine 3. ulnas complexus, incidi curavit. Cum verò contra expectationem nullam aperturam aut cavitatem reperisset; ad supersticiosas reversus preces, die Mercurii proximè elapsæ septimanæ in fornice obscuro sese concludi passus est, jejunando & orando ad hesternum usque vesperem perseveraturus, nec dubius, quin ita locus reconditi thesauri sibi accurate demonstraretur: prouti etiam totis septem diebus à cibo & potu abstinuit, donec hesterno mane parum comedit. Quæren-

rentibus, quid sibi interea accidisset, respondit: apparitione novâ se esse monitum, ut in labore pergat, & quidem effodiendo terram in turri, muro isti contiguâ: in qua autem narratione aliqui emunctioris naris, qui ad eum se contulerant, ut fabulæ tandem finis imponeretur, observaverunt, hominem in altrâ melancholiâ multa stolidè locutum, in multis sibi ipm contradixisse. Cumque ad hæc fassus esset, se de hoc thesauro & fornice, qui sub arce extet, atque ad prædium usque Regium Leske integrum milliare ducat, ex hominibus infimæ plebis aliqua ante exaudivisse, quam ad thesaurum inquirendum operam obtulisset: (sicuti hæc vetus quidem, sed vel intuitu paludosi & uliginosi Insulæ fundi, nullâ fide digna traditio est:) hominem hunc tanquam melancholicum nec sibi satis constantem, Officiales quoque ejus, abjecta infimul spe, thesauri potiundi, missum fecerunt.

